

Rewarding Learning

**General Certificate of Secondary Education
2011**

Gaeilge

Paper 2
Reading and Writing

[G5602]

THURSDAY 9 JUNE, MORNING

**MARK
SCHEME**

Section A

AVAILABLE
MARKS

(Answer **one** question)

Scéim Marcála

- 1 (a) Indiaigh/na Táinigh/na Ciobónaigh. (Any **one**)/theith siad/ó Indiaigh eile/tháinig siad i mbáid/ó Florida/Puerto Rico/agus Meiriceá Theas. [7]
- (b) Na Táinigh/bhí na Ciobónaigh mar sclábhaithe acu mar gheall ar a gconcas orthu. [2]
- (c) Chleacht siad comhionannas/ní raibh saibhir/ná daibhir ina measc/ní raibh Táinigh ina sclábhaithe ag Táinigh eile/bhí mná/i measc an lucht ceannais. [6]
- (d) Spíosraí, seoda, ór. [3]
- (e) Plandóir/saibhir a bhí ann/chloígh sé an áit le lámh láidir/throid na hIndiaigh go cróga/ach bhí airm thine na Spáinneach barraíocht acu/theith cuid de na hIndiaigh/i mbáid/sula marófaí iad. (Any **six**). [6]
- (f) Thaispeáin sé ciseán/lán d'ór agus de sheoda dóibh./Mhínigh sé gur ar a son sin/a bhí na Spáinnigh ag marú/agus ag slad/a bhí siad ag déanamh géarleanúna orthu/gur sin an fáth a gcaithfeadh siad iad a ruaigeadh/go ndúirt na Spáinnigh go raibh grá acu do Dhia/gur chreid siad sa tsíocháin/agus sa chomhionannas/ach go raibh siad ag goid thalamh na nIndiach/agus ag déanamh sclábhaithe díobh. [12]
- (g) Ní raibh siad ábalta ag iarann ná gathanna na Spáinneach./Throid na hIndiaigh go cróga/gur tiomáineadh isteach sna sléibhte iad/rinne Hatuey buíonta treallchogaíochta/a bhí ag ionsaí agus ag cúlú/choinnigh siad na Spáinnigh ar a gcosaint./Ar feadh trí mhí/bhí na Spáinnigh greamaithe ina ndún./Ansin, d'úsáid Velazquey spiaire/agus fuair sé amach cá raibh Hatuey sna sléibhte./Thimpeallaigh sé é./agus ghabh sé é. [12]
- (h) Chuir na hIndiaigh fáilte rompu/thug siad bia/agus deoch dóibh./Ina dhiaidh sin, d'ionsaigh na Spáinnigh iad/á marú/gan trócaire. [6]
- (i) Fuair seacht míle páiste bás den ocras/rinneadh príosúnaigh de na tuismitheoirí/cuireadh ag obair sna mianaigh óir iad/fágadh gan bhia iad/ag iompar rudaí a bhí róthrom acu./Obair go bás a bhí ann. [6]

60

- 2 (a) Ceisteanna [1], cúlú eacnamaíochta [1] [2]
- (b) Tá 30 Airteagal ann [2], a dhéanann iarracht na cearta bunúsacha a chosaint [2], mar shampla, Airteagal 3 “Tá ag gach uile dhuine an ceart chun maireachtála, chun saoirse agus chun slándála a phearsan.” [2] [6]
- (c) Sáraíonn rialtais an domhain na bunchearta seo [2], ag iarraidh an meas is leithne a chinntiú ar roinnt de na cearta bunúsacha [2] [4]
- (d) (i) Saoirse do phríosúnaigh choinsiasa [2], go mbeadh triail chothrom gan mhoill ag gach uile chime polaitiúil [2], i gcoinne céasta agus básaithe i ngach cás [2] [6]
- (ii) Sin daoine atá faoi ghlas áit ar bith mar gheall ar a dtuairimí, ar a gcine, ar a ngnéas, ar a mbunús eithneach, ar a dteanga nó ar a gcreideamh. (Any **four**) [4]
- (e) Is ea, is fadhb mhór í/Ag obair ar 1983 cáipéis/4570 ainm/níl iomlán an eolais ann/48 cáipéis foilsithe/ar 35 tír/easpa cosanta san aidsúichiú i Rwanda/pionós an bháis i SAM. (Any **seven**) [14]
- (f) Bailítear tuairiscí/má tá bunús leis an eolas/má réitíonn sé le seasamh *Amnesty*/déantar teagmháil leis an rialtas/uaireanta leathnaíonn an feachtas ar fud an domhain. ([2] each) [10]
- (g) Tionchar ag méadú/bunaíodh coiste idirnáisiúnta/gníomhaíochtaí ag méadú/cuidiú le teaghlaigh chimí/ag cur ionadaithe chuig trialacha/ag déanamh idirbheartaíochta le rialtais/ag cuartú fostaíochta do chimí thar lear. ([2] each) [14]

Section A

AVAILABLE
MARKS

60

60

Section B

1 Scéim Marcála

Nuair a chaill Nuala a post san oifig ag deireadh na míosa, ní raibh sí róbhuartha. Cé go ndúirt sí san agallamh go raibh sí toilteanach a bheith ag obair leis an phobal/níorbh fhada gur éirigh sí tuirseach de bheith ag éisteacht lena gcuid gearán agus bhí sí ag iarraidh dul áit éigin eile. Chomh maith leis sin, bhí iarratas curtha isteach aici do dhá phost eile./Mar sin de, nuair a thug sí féin agus a cuid cairde aghaidh ar aerfort Bhaile Átha Cliath, bhí sí chomh sásta le píobaire./Ba í seo an chéad saoire aici gan a tuismitheoirí – coicís ar thrá i ndeisceart na Spáinne – grian, gaineamh agus greann. Bhuel, bhí am ar dóigh aici./Bhí an bia go breá, an t-óstán deas compordach, agus bhí dhá linn mhóra ann, ceann istigh agus ceann amuigh./Nuair a bhain sí an baile amach, fuair sí scéala go raibh agallamh le bheith aici do phost úr./Labhair sí go maith ag an agallamh agus thosaigh sí ar shlí bheatha úr dhá lá ina dhiaidh sin./Tá rún aici anois teach úr a cheannach agus a buachaill a phósadh i dtús an tsamhraidh. Deir sí go bhfuil sí ag dúil go mór lena saol úr. [40]

Section B

AVAILABLE
MARKS

40

40

Band	Description of Performance	Mark
5	The translation of original material into Irish is excellent. Work in this category is characterised by an almost faultless command of the language. Grammar, structures, accuracy and use of idiom are of a very high order.	34–40
4	The translation of original material into Irish is good and is characterised by a faithful rendering and confident manipulation of language. Minor errors in use of grammar, structure, accuracy and idiom are evident. Some influences of English syntax more evident.	27–33
3	Satisfactory attempt overall with most of the original material translated. Grammar, structure, accuracy and use of idiom more limited with influence of English syntax more evident.	18–26
2	Grammar, structure, accuracy and use of idiom much less coherent. Strong influence of English syntax evident with some gaps in translation or resorting to use of English words.	9–17
1	Little attempt to comply with demands of task. Grammar, structure, accuracy and use of idiom incoherent and of a poor order.	0–8

**AVAILABLE
MARKS**

Section C – Mark Bands

Band	Description of Performance	Mark
5	The presentation of the task in Irish is excellent. Work in this category is characterised by an almost faultless command of language. Consistent style appropriate to purpose evident. Grammar, structures and accuracy are of a high order and ensure effective communication. Good sensitivity to idiom clearly demonstrated. There is clear evidence of creativity in the development of the topic/theme.	41–50
4	The presentation of the text in Irish is of a high standard. Competent command of vocabulary and confidence in the use of language demonstrated. Some sense of appropriate form and style evident. The topic/theme is well developed and well communicated. Work in this category is characterised by evidence of some minor errors in manipulating grammar, structures and inaccuracy.	31–40
3	Adequate evidence of ability to use vocabulary, grammar and structures, though range is limited. Some evidence of ability to select and develop original text or develop a topic/theme but communication less effective. Less evidence of appropriate form and style or sensitivity to idiom demonstrated. Communication is satisfactorily achieved.	21–30
2	Basic use of grammar and structures and knowledge of vocabulary demonstrated but effective communication is lacking. Limited in terms of language and style and development of topic/theme. Inaccuracies frequent and Anglicisms common. Little evidence of good manipulation of grammar and structures or control of idiom.	11–20
1	Very little evidence of ability to use basic structures and knowledge of vocabulary appropriate to level. Gaps are evident and candidate may resort to English frequently. Little development of topic/theme and communication is seriously flawed.	1–10

Section C

Total

**AVAILABLE
MARKS**

50

150